

Sprint Review Extern

17 november 2025

Agenda

13:00 – 13:05	Opening	Sandra
13:05 – 13:30	Ambitie eerste helft 2026 realisatiekoers, roadmap, demo voorziening	Pascal
13:30 – 13:55	Inrichten regie organisatie	Jorinde
13:55 – 14:10	Implementatie ondersteuning: resultaten uit werkgroep handvatten	Els / Sander Koops
14:10 – 14:25	Positioneringsdocument Open Source Software	Bas de Boer
14:25 – 14:30	Sluiting	

Sprint 11 en 12

Toekomstig landschap

Onderwerp	Omschrijving	Sprint 11	Sprint 12
Eerste versie bestaande CG Applicatiearchitectuur	Beschrijven van solution architecture van al ontwikkelde componenten en gebruikte architectuurpatronen.	✓	
Eerste versie gewenste CG Applicatiearchitectuur	Beschrijven van gewenste architectuurpatronen en componenten in de doelarchitectuur DVL.		⌚
Criteria ~~samenstelling~~ Basisset CG	Opstellen van criteria om te bepalen wat wel/niet in de Basisset CG komt.		⌚
Ontwerp 1e versie Basisset CG	Samengestelde MVP van de Basisset CG.		⌚
Vaststellen Basisset CG	Formele vaststelling van de Basisset CG door de CG-board.		
Roadmap realisatie Basisset CG	Doorontwikkeling en ontbrekende onderdelen bepalen.		
Doorontwikkelen onderdelen	Communities ~~werken aan doorontwikkeling~~	✓	⌚
Communities bouwen door	Doorontwikkeling toepassingen buiten Basisset CG.	✓	⌚
Eisenpakket infrastructuur	Eisen inventariseren incl. datacenterkeuze	✓	⌚
Default configuratie	Verzamelen configuraties koplopers.		
Plan van aanpak Voorziening Basisset CG	ExA landelijke voorziening opstellen.		
Besluit infrastructuurinrichting	Besluit centraal/regionale infrastructuur.		
FSC in roadmap	Gebruik FSC opnemen in ~~roadmap~~	✓	

Sprint 11 en 12

Migratiestrategie

Onderwerp	Omschrijving	Sprint 11	Sprint 12
Geleidelijke migratie	Groeipad gegevenslaag vaststellen zonder big bang.		
~~Uitgangspunten migratieaankpak~~	Uitgangspunten migratiestrategie formuleren.		

Aansluitstrategie

Onderwerp	Omschrijving	Sprint 11	Sprint 12
Hoe start ik met CG (versie 1.0)	Instrumenten opleveren zoals zelfscan, I-visie, handreiking, beslisboom.	✓	⌚
Marktverkenning adviesdiensten	Verkennen adviescapaciteit implementatieondersteuning.	✓	⌚

Gezamenlijk werken

Onderwerp	Omschrijving	Sprint 11	Sprint 12
Ontwerp samenwerkingsstructuur	Uitwerken structuur incl. regie en besluitvorming.		
~~Randvoorwaarden gezamenlijk werken (1)~~	Inrichten samenwerkingsomgeving, documentatie, scope.	✓	⌚
Samenwerkingsprincipes & CoC	Formaliseren principes en gedragscode.	✓	⌚

Sprint 11 en 12

Hoogwaardig opdrachtgeverschap

Onderwerp	Omschrijving	Sprint 11	Sprint 12
Vaststellen doel en groeipad	Bepalen waar centrale regie nodig is.	✓	⌚
Ontwerpen Regieorganisatie	Opzet TWO/regiegroep/architectuurboard.	✓	⌚
Ontwerpkeuzes	Bepalen focus en eerste stappen.	✓	⌚
Organisatieontwerp	Taken, verantwoordelijkheden, formatie en financiering.	✓	⌚

Sprint 11 en 12

Financiën en Business Case

Onderwerp	Omschrijving	Sprint 11	Sprint 12
Opdracht BC Platform Dienstverlening	Opstellen opdracht financiële/maatschappelijke BC.	✓	
Formats BCase gemeenten	Maken formats voor lokale <u>BCases</u> .		🕒
Investeringskapitaal	Voorfinanciering inschatten en bronnen bepalen.		🕒
Opdracht batenrealisatie	Onderzoeken waar baten vallen en inzet voor kosten.		🕒
Bekostigingsscenario's	Scenario's per activiteitstype uitwerken.		🕒

Sprint 11 en 12

Onderwerp	Omschrijving	Sprint 11	Sprint 12
Vernieuwde huisstijl		✓	
Aanpassing website		✓	
Regio bijeenkomst Oost		✓	
Fieldlab	10-11 november	✓	
Start/oprichting community toezicht en handhaving		✓	
Herziening kwalificatie portfolio			🕒
Communicatie CTGS register			🕒

Sprint 11 en 12

Architectuur en standaarden

Onderwerp	Omschrijving	Sprint 11	Sprint 12
Memo herijkte standaardisatieopgave		✓	
Oplijning met doelarchitectuur dienstverlening		✓	
Beschrijving applicatiearchitectuur laag 3		✓	
Metamodel standaard begrippenlijst		✓	
Kernconcepten logische gegevensmodellering			🕒
Uitwerken service blueprints			🕒
Interactiepatronen applicatiearchitectuur IST situatie (koppelen klantreizen bestaande componenten)			🕒
Opzetten model draagvlak en gebruik standaarden			🕒
Communicatie open source, standaardisatie opgave, register standaarden			🕒

Roadmap Common Ground 2026 – van voordoen, naar meedoen naar zelf doen (concept)

Van architectuurbasis naar breed gebruik validatieomgeving in productie, met aantoonbare meerwaarde voor gemeenten

2026 v1.3

Aanleiding: top 2 prioriteiten vanuit de werkconferentie programmaboard Common Ground

Wees besluitvaardig en geef richting

Lever nu concrete ondersteuning

Prioriteiten programma eerste helft 2026 – scope en focus op domein dienstverlening

Basisset 0-3 Common Ground

- Centraal gehost, schaalbaar over gemeenten.

Validatie & kwaliteitsborging

- Validatiecriteria (max. geautomatiseerd).
- Validatieplatform → proefomgeving.

Implementatie ondersteuning voor gemeenten

- Programmateam (regieorganisatie in ontwikkeling).

Interne sturing programma op concrete relevantie

Focus op maatschappelijke waarde

- Burgers en ondernemers: beter en sneller.
- Medewerkers: minder complexiteit, meer kwaliteit.

Interne sturing op uitvoering i.s.m. gemeenten

- Leveren van functionele waarde.

Kern van de aanpak

Basisset (lagen 0–3)

- Centraal gehost en schaalbaar over gemeenten.
- Open standaarden en open source als uitgangspunt.
- Focus dienstverlening, conform besluit ALV.

Validatie & kwaliteitsborging

- Automatische validatiecriteria gebaseerd o.b.v. ITIL-standaarden.
- Acceptatie op basis van doorontwikkeling.
- Validatieplatform op basis van proefomgeving i.s.m. koplopergemeenten.

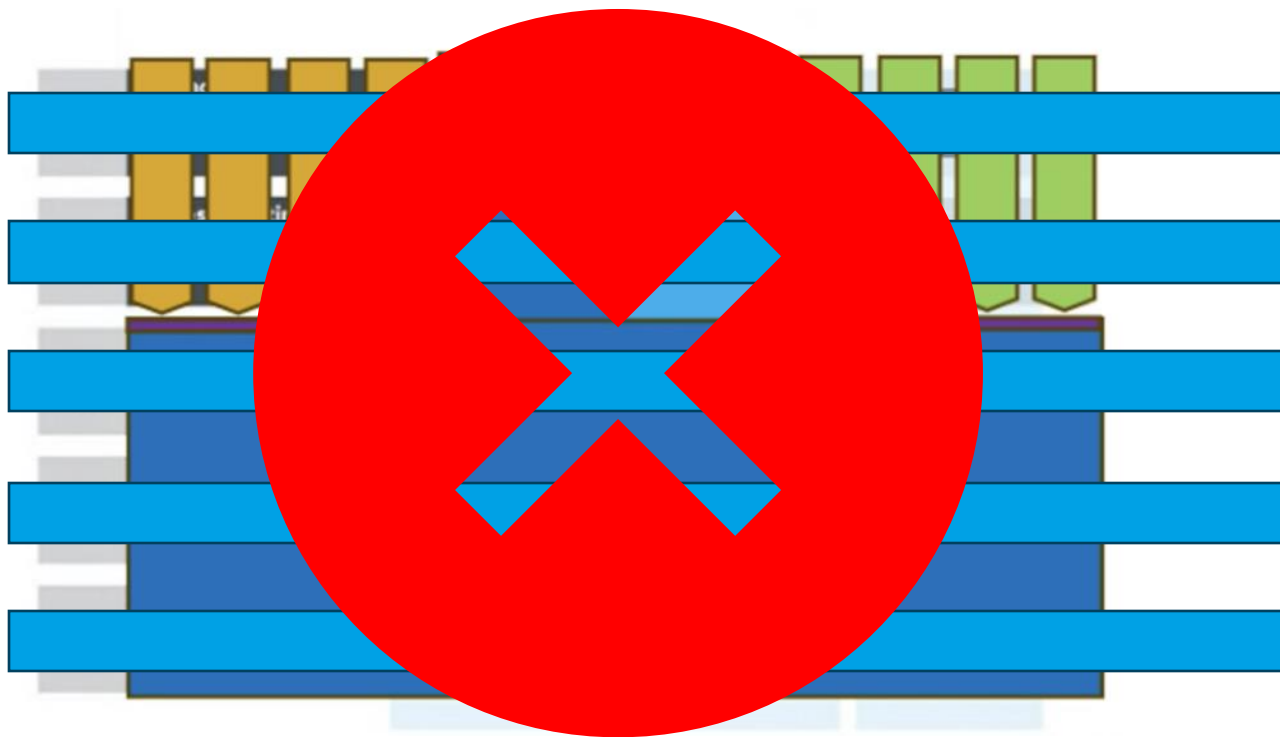
Implementatieondersteuning

- Loket voor gemeenten om CG ondersteuning in februari 2026 operationeel.
- Kennis en kunde met eenduidige visie om te komen tot een CG implementatie (ook laag 0).

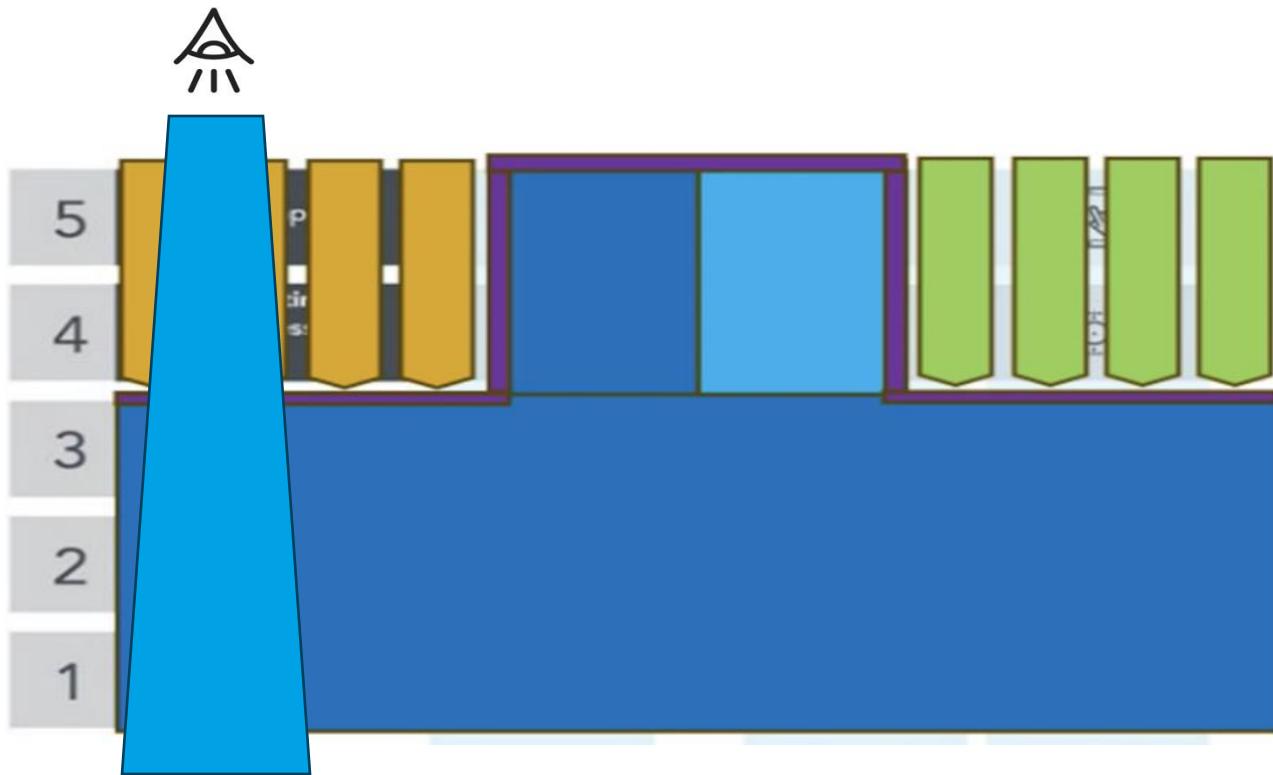
Functionele oplossingen (lagen 4–5)

- PodiumD en Platform Dienstverlening als zichtbare showcases en mogelijk andere kandidaten binnen focus dienstverlening.

Basisset 5 lagenmodel > kanteling

Basisset 5 lagenmodel > kanteling

De NDS vraagt om één samenhangende digitale overheid: open, veilig, en betrouwbaar

FOCUS DIENSTVERLENING

Common Ground vertaalt dit naar uitvoering bij gemeenten

Open standaarden & open source → voorkomt afhankelijkheid en stimuleert innovatie.

Federatief datamodel → data blijft bij de bron, uitwisseling via API's.

Schaalbare gemeenschappelijke infrastructuur → efficiënt en herbruikbaar.

Validatie & kwaliteitsborging → zekerheid dat oplossingen écht interoperabel zijn.

Roadmap Common Ground 2026 (concept)

Q1 2026 – Fundering en productieproof
validatieomgeving

Q2 2026 – Leren in validatieomgeving

Q3 2026 – Opschalen en standaardiseren

ALV besluitvorming

Q4 2026 – Borging en uitrol naar landelijke schaal

Samenwerking & realisatie – eerst publieke partners, daarna pas marktpartijen

I.s.m. G4: Opleveren CI/CD-platform en geautomatiseerde deploy-omgeving

- Op basis **van kennis en ervaring** Socrates (werk en inkomen) laten landen van b.v. PodiumD (DB), Platform Dienstverlening (UT) en eventuele andere CG best practices.

V.b. Dimpact: benut CG-voorzieningen

- Invulling laag-0-3 behoefte.

Koploper gemeenten: Utrecht, Den Bosch en Den Haag e.a. als koplopers

- Schalen naar andere gemeenten wanneer het kan.

VNG/programma: als voorlopig uitvoerder van de taken van de regieorganisatie

- VNG tijdelijk als voertuig voor contractering.
- Daarna in definitieve regieorganisatie onder te brengen.

Meerwaarde CG voor gemeenten zichtbaar

Snellere en betrouwbare implementatie van CG-standaarden

Heldere toetredingscriteria voor leveranciers en samenwerkingsverbanden

Minder versnippering, meer schaalvoordeel

Gemeenten kunnen “pluggen” op een bewezen omgeving

Common Ground wordt tastbaar op basis van werkelijke omgeving en levert functionele waarde

1. Reductie integratieproblematiek

Elke digitale voorziening kent hoge opstart- en onderhoudskosten (architectuur, security, compliance).

2. Door schaal te organiseren, daalt de kostprijs per deelnemer

Bij 342 gemeenten gedeeld gebruik van één gevalideerde component daalt de TCO per gemeente met >80%.

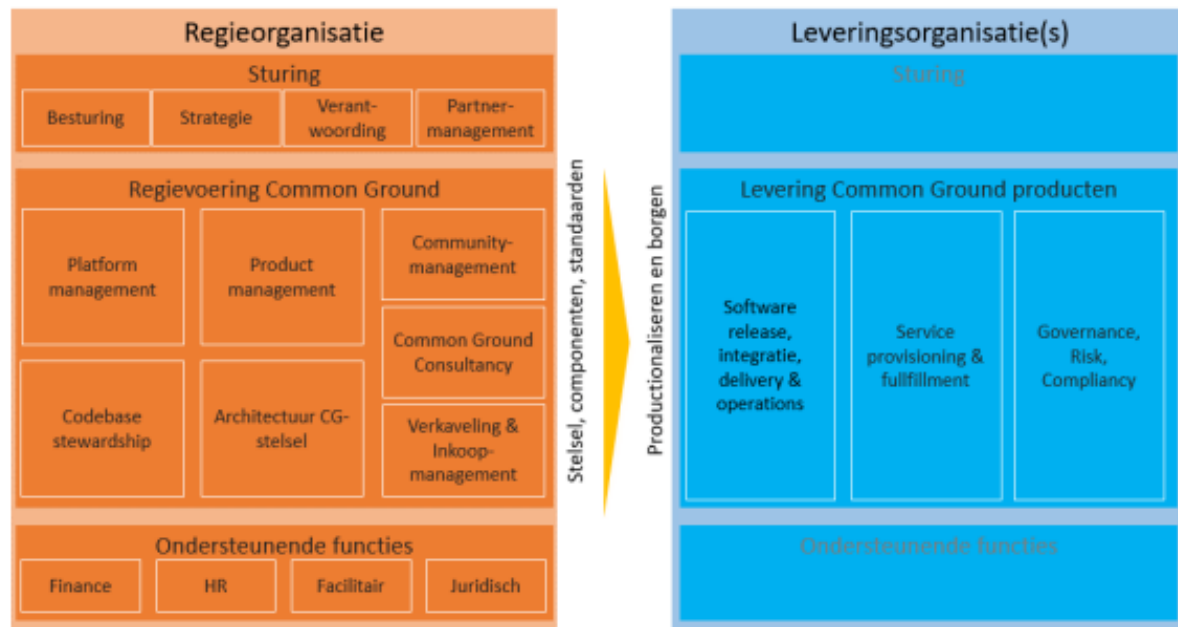
3. Kwaliteit stijgt mee met schaal

Meer gebruikers = meer feedback, snellere validatie, sterkere beveiliging en minder variatie.

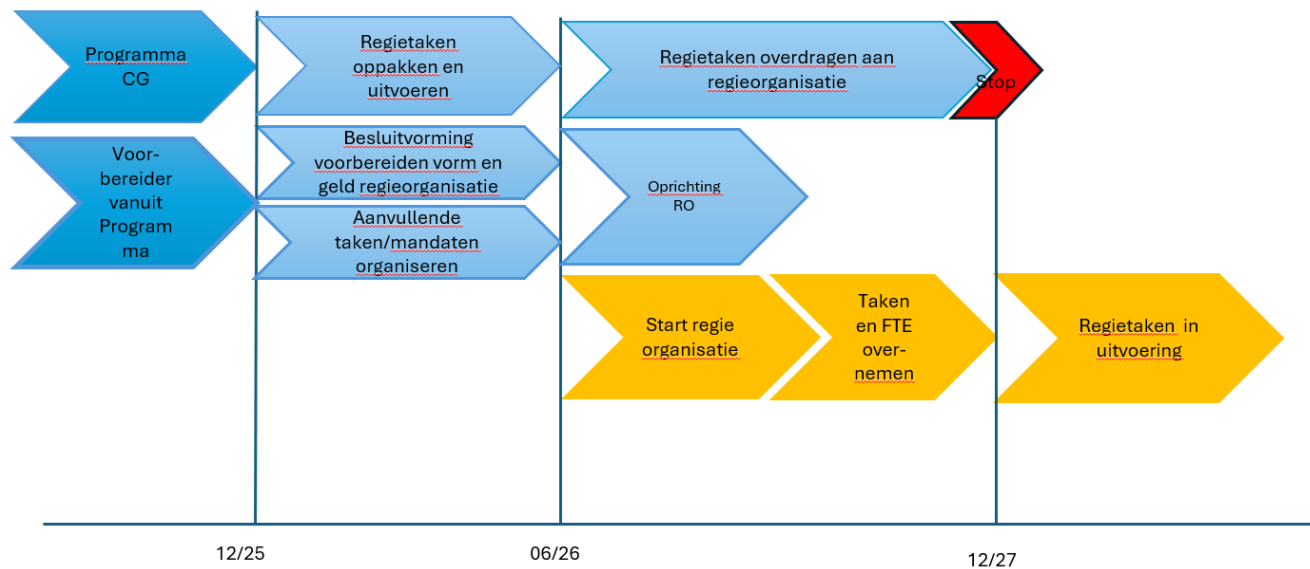
Standaardisatie en gezamenlijke governance

Economy of scale ontstaat pas als alle deelnemers werken met dezelfde standaarden, tooling en kwaliteitsnormen (Common Ground-principes)

Inrichten regie organisatie

Planning

De rollen van de regieorganisatie

Kaderstellende rol:

De regieorganisatie haalt de eisen en behoeften op bij de gemeenten en vertaalt deze naar kaders en standaarden.

Opdrachtgevende rol:

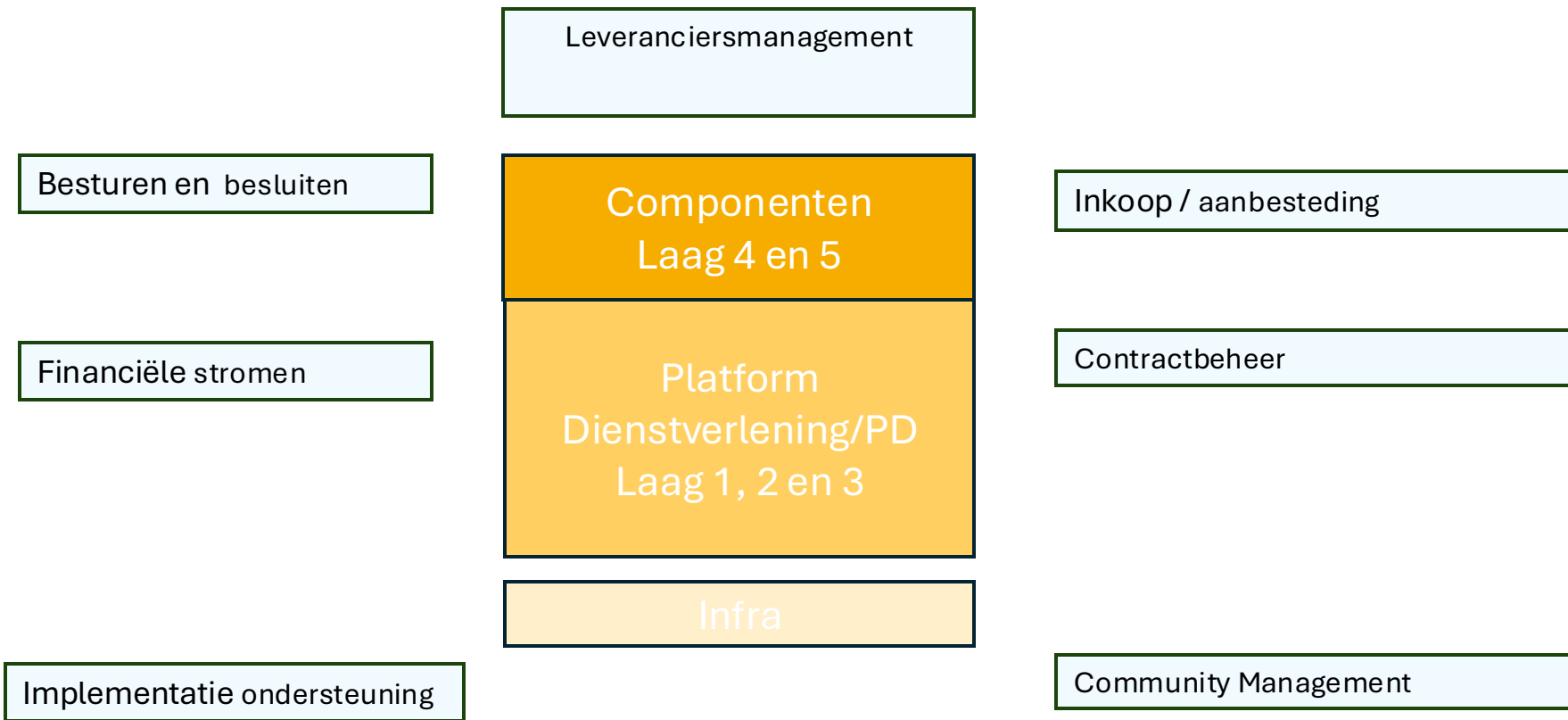
De regieorganisatie geeft opdracht aan de betrokken partijen en leveranciers om onderdelen of componenten te specificeren, te ontwerpen, te bouwen, te onderhouden en te exploiteren.

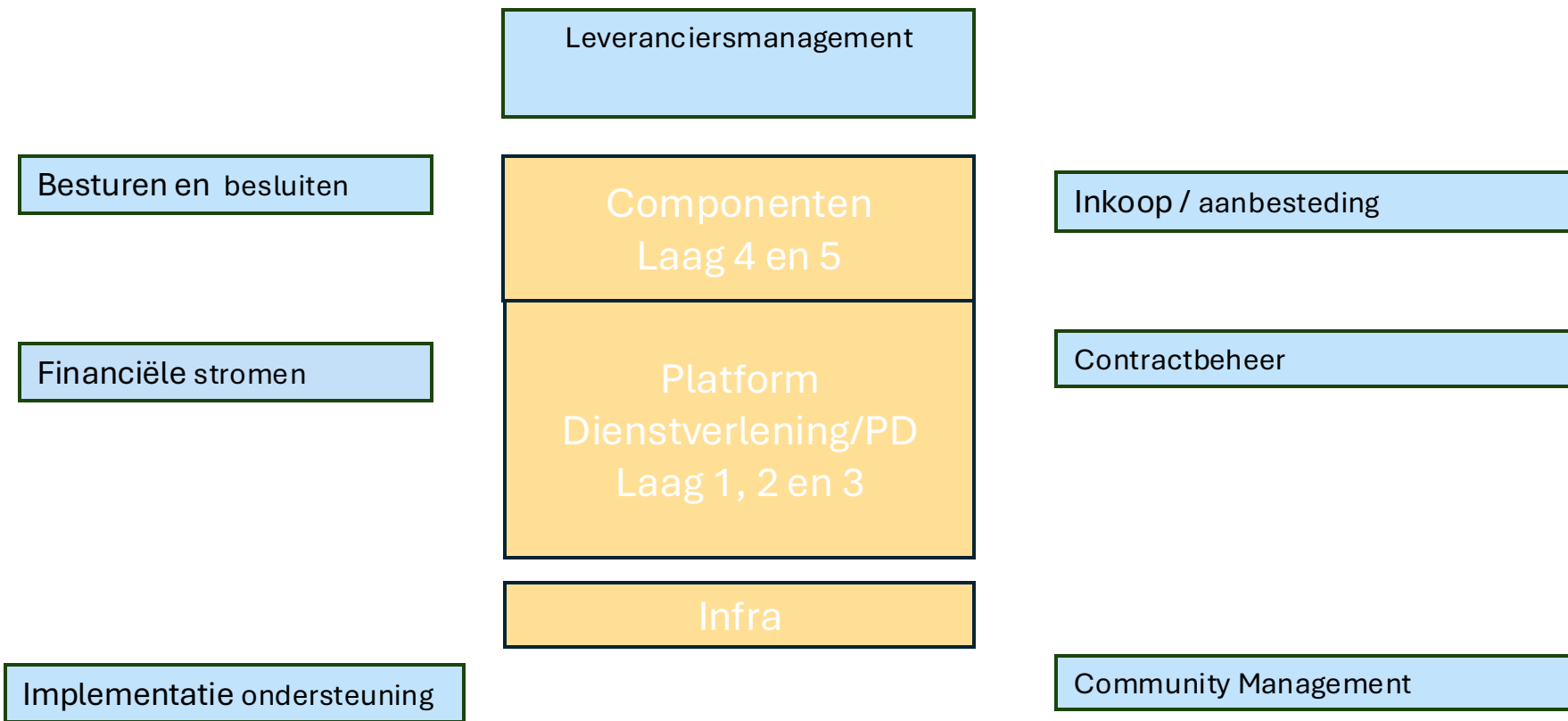
Toezichhoudende rol:

De regieorganisatie ziet erop toe dat oplossingen voldoen aan de gestelde kaders en kwaliteitseisen, ook in het geval niet samen wordt ontwikkeld, maar leverende partijen hun eigen oplossingen aanbieden.

Ondersteunende rol:

De regieorganisatie zorgt vervolgens voor de implementatiebegeleiding zodat gemeenten ook daadwerkelijk succesvol gebruik maken van de oplossingen.

Aantal uitgangspunten voor de regieorganisatie:

- **Gaat over regie**
Uitvoering door de meest geschikte partijen (overheid, markt).
- **Wendbaar en samenwerkend**
Besluitvorming 'op maat'. Niet alles is bestuurlijk relevant.
Samen met de huidige spelers.
- **Afgestemd met NDS** (en andere relevante landelijke ontwikkelingen)
Dat is níet wachten op, maar maximal versterken.
- **Groeipad**
Jaarlijks besluiten over aanpassing van de rol van de regieorganisatie, zodat vraag en aanbod bij elkaar blijft. 'Eerst lopen, dan rennen'.

Vragen, opmerkingen, suggesties?

Contacteer

- **Dennis Kerssens**
- **Jorinde ter Mors**
- **Ben Kokx**

Implementatie
ondersteuning: resultaten
uit werkgroep handvatten

Stellingname Common Ground en OSS

Verduidelijking van de stellingname rondom open source. Van 'open, tenzij' naar randvoorwaarde voor publieke samenwerking.

Oude relatie tussen OSS en CG

Realisatieprincipes >>
Van toepassing op de projecten onder regie van het programma Common Ground

Community	Agile	Nieuw naast oud	Moderne IT	Open Source	Uitwisseling
Gemeenten, marktpartijen en de VNG werken samen in het realiseren van Common Ground.	Kort-cyclisch bruikbare (deel) producten opleveren en continu verwerken van feedback.	De nieuwe architectuur vervangt geleidelijk de bestaande architectuur.	Kansen voor nieuwe technologie moeten benut worden, mits dit meerwaarde heeft.	Stimuleren van open source software om afhankelijkheden m.b.t. marktpartijen te beperken.	Zorgen voor veilige, betrouwbare, transparante en snelle uitwisseling van gegevens Met de NLX laten we zien hoe dit kan werken.

Zoek
opensource oss

☐ Zoek gearchiveerde items

Redactie

Filter op..

Datum

Datum vanaf
dd-mm-yyyy

Datum t/m
dd-mm-yyyy

Alles Bestanden (18) Blogs (14) Nieuws (10) Agenda-items (3) Pagina's (1) Vragen (1)

Tijden veranderen

Handleiding Herziene Who nav de Wet implementatie open data richtlijn

Samenwerking BZK, VNG, IPO, UvW, NA, KED Handleiding
In Gebruik versie 30 juli 2024

23 mrt 2021 om 11:22

 Bron: Arjan Widlak voor iBestuur

De ACM stopt onderzoek naar open source aanbieden van software door gemeenten

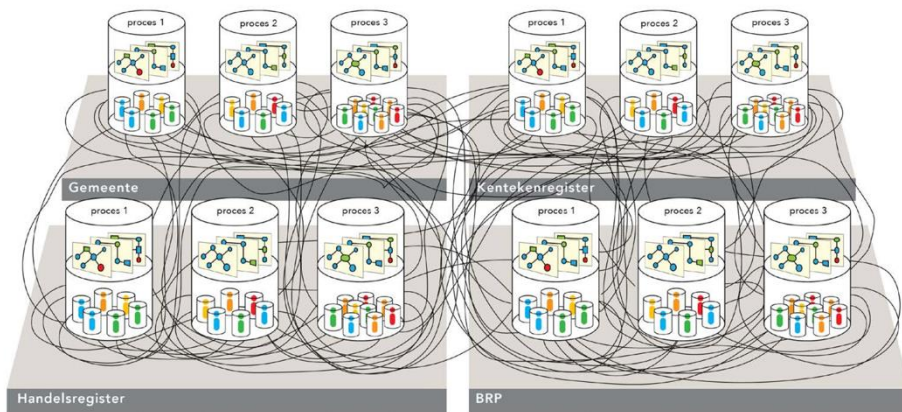
Enkele gemeenten stellen de broncode van software gratis (open source) ter beschikking. Daarmee kunnen andere bedrijven voortbouwen op een identificatiesysteem. In dit geval

Publicatiedatum
09-05-2022

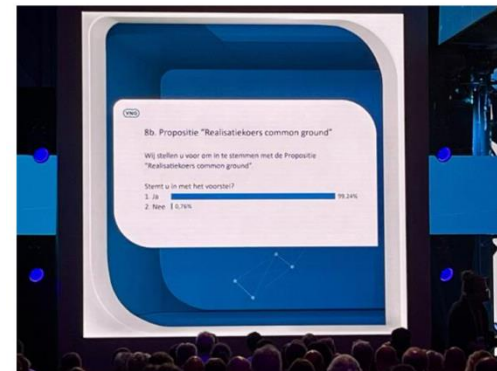
Merkel & Europa: open source software omwille van digitale soevereiniteit

Europa moet zijn digitale soevereiniteit hervinden, aldus Angela Merkel en andere Europese regeringsleiders in een brief aan de Europese Commissie vorige week. Want in een wereld die draait rond technologie kan Europa alleen eigen regels opleggen en eigen waarden realiseren als die technologie niet gedomineerd wordt door andere landen.

Common Ground ontwikkeld door

Als één sterke bestuurslaag regie op de digitale samenleving

Van intentie tot collectieve actie

Op 18 juni stemden gemeenten tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de VNG overtuigend vóór de resolutie: "Als één sterke bestuurslaag regie op de digitale samenleving." Met maar liefst 99,24% steun is duidelijk gekozen om de gemeentelijke dienstverlening collectief te versterken. Dit is een krachtig signaal om versnippering tegen te gaan en de digitale transformatie gezamenlijk en eensgezind vorm te geven. Common Ground helpt bij het concreet in de praktijk brengen van deze ambitie.

Common Ground - Portfolio

Totale
aanmeldingen

62

Filters en selectie

Domein

Alle

Aansluiting JOIN
Zaaksysteem (Decos)
op de MijnOmgevi...

digitaal
ondertekenen

Gemeenschappelijke
DataCatalogus (GDC)

koppelen
Zaaksysteem JOIN
(Decos) met Open...

Open Archiefbeheer

Open Webconcept

Osano
Registersysteem

Verwerkinglogging
implementatie

Scoping

Niet

Kantoor automatisering

Cloud ontwikkelingen

Geo politiek

Bestaande TSA's

Wel

Common Ground componenten

Nieuwe ontwikkelingen

WHO en Inspanningsverplichting

WHO

<https://minbzk.github.io/Handleiding-hWho/>

*“De Who kent voor met een publieke taak belaste instellingen of overheidsondernemingen een **inspanningsverplichting** om overheidsinformatie te ontwerpen en vervaardigen op een manier die **openheid** en **hergebruik** daarvan faciliteert en gemakkelijk maakt. Toegepast op software, moet dit worden gelezen als **inspanningsverplichting** voor met publieke taak belaste instellingen of overheidsondernemingen om software zoveel mogelijk (geschikt voor) **open source** te ontwikkelen of te laten ontwikkelen. Dat omvat ook een inspanningsverplichting om, voor zover nodig, open source **gemeenschappen te faciliteren of stimuleren**.”*

Geschikt zijn voor hergebruik

- Publicatie
- Licentie EUPL en CC0
- IP overdragen
- Documentatie
- Community

Stevigere stellingname

Open source, tenzij....

Open source als randvoorwaarde

Als we het hebben over OSS

Open Source Software

- Maken
- Beheren
- Implementeren
- Leveren

≠ Kopen

Maar ook een oproep

- Inspanningsverplichting vanuit de WHO
- Voor gemeenten om aan de slag te gaan met beschikbare CG OSS componenten
- Stimuleren van de markt
- Nieuwe ontwikkelingen direct OSS beschikbaar stellen
- Zet niet alleen de code online

Call to action